

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"י"ת, פרשת במדבר תשע"ב

וידבר ה' אל משה במדבר סיני (א' – א')

רק אדם אשר שם עצמו כמדבר, ראוי שתשרה עליו שכונה וזכה למאור התורה, אפילו אם למד הרבה והתייגע בתורה, עליו לדעת שעדיין לא נגע אפילו בקצה, כמו המדבר הזה שלא נגעה בו יד אדם מעולם, לא נעבד ולא נזרע וגם לא הצמיח. וכשם כשאדם ההולך במדבר אין לו על מי לסמוך ולצפות לעזרת אחרים, ועליו לסמוך רק על כוחותיו שלו, כך גם בלימוד התורה על האדם לזכור תמיד את מאמר חז"ל "אם אין אני לי מי לי" ואף אחד לא יעשה עבורך את העבודה.

(הרה"ק רמ"מ מקאצק זיע"א)

ויתילדו על משפחתם לבית אבתם (א' – י"ח)

עצם הדבר שכל איש מבני ישראל עבר לפני משה רבינו אבי כל הנביאים ואחיו אהרן הכהן קדוש ה', והוא נודע אליהם בשמו גם בכתב – בכתב בני ישראל – היה זה בשבילו משום זכות לחיים, שכן הם שמו עינם עליו לטובה ובקשו עליו רחמים, להרבות ולהגדיל מספר בני ישראל.

(הרמב"ן זיע"א)

לבני גד תולדותם למשפחותם וגו' (א' – כ"ד)

מסופר על הרה"ק ה"מנחת אלעזר" ממונקאטש זיע"א שהיה גם סופר סת"ם חשוב ומיוחד ביותר, ברשותו היה ספר התורה של הבעש"ט הקדוש זיע"א, והיה מתקן בו אותיות שפרחו והיו צריכות תיקון, עבודה קודש זו עשה בדחילו ורחימו, ופעל ישועות בעת הזאת. ומסופר: פעם חלה אחד הרבנים שהיה קשור אליו, ומצבו התדרדר והרופאים שלחוהו לעיר פעסט לדרוש ברופאים גדולים, ביום רביעי דסליחות הגיע למונקאטש כדי להתברך מפי הרבי לפני שיצא לפעסט, הרבי עמד אז בשעת הגהת הספר הקדוש של הבעש"ט בפסוק "לבני גד תולדותם", ואמר לו המנחת אלעזר: באת בזמן טוב כשאני אוחז "בבני גד" ואף לך יהיה "גדיא יאה" (מזל טוב). וראשי התיבות של פסוק זה הם בגימטריה שם של רפואה, הרי שתהיה לך רפואה שלימה

ובנסע המשכן יורידו אותו וגו' ובחנת המשכן יקימו אותו וגו' (א' – נ"א)

"בנסוע המשכן" כאשר האדם אין לו מנוחת הגוף והנפש והוא נע ונד כל הימים, אז "יורידו אותו", מצב זה יגרום לו לירידה בגשמיות ורוחניות, אולם "בחנות במשכן" כאשר האדם רגוע ויש לו מנוחת הנפש, אז "יקימו אותו" אזי יכול לעלות במעלות התורה והיראה.

(הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א)

כאשר יחנו כן יסעו (ב' – ז')

נראה לפרש ע"פ מה דאי' בגמ' (ברכות כח) אמר להם יה"ר שתהא מורא שמים עליכם וכו' ולוואי, תדעו כשאדם עובר עבירה אומר הלוואי שלא יראני אדם וכו', דכאשר יודע האדם שרואים את מעשיו אזי מתבייש ונמנע מלעשותם. וע"כ "כאשר יחנו" כאשר חונה האדם ונמצא בביתו לבדו ואין אדם רואה אותו, צריך שיהיה לו מידת היראה והבושה, כמו ב"כן יסעו" כשהוא נוסע ומסתובב בחברת אנשים שאז מתבייש מלחטוא.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

כאשר יחנו כן יסעו (ב' – ז')

מסופר על הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג זיע"א שהיה רגיל ללמוד תורה עד כלות כוחותיו, והיה נרדם כשהוא נותר לשבת בכסאו ונר דולק בין אצבעותיו, כדי שיתעורר כשהשלהבת תגיע לאצבעותיו, פעם אחת הגיע הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א לבקרו וכשראה את דרכו בקודש, שכנע אותו שישכב מעט במטה וינוח כראוי, נעתר רבי שמעלקא ונשכב במיטה ומחמת תשישותו הגדולה נרדם מיד. ורבי אלימלך החשיך את החדר וכיסה את רבי שמעלקא בשמיכה וכך ישן עד הבוקר, משקם רבי שמעלקא משנתו הרגיש שמוחו צלול ביותר ואמר: עתה נודע לי שגם על ידי שינה ומנוחה אפשר לעבוד את ה'.

נתונים נתונים המה לו וגו' (ג' – ט')

כתוב פעמיים "נתונים" משום שאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם, ואלה שעוד לא נולדו אי אפשר להקנות, ולדעת ה"מרדכי" יכול להקנות כשאומר "כשיהיה זה בעולם יהא קנוי", וז"ש "נתונים" אלה שכבר ישנם בעולם עכשיו, ועוד פעם "נתונים" אלה שעתידיים להוולד יהיו נתונים כשיהיו בעולם.

(כתב סופר זיע"א)

כל פקודי הלויים וגו' כל זכר מבן חדש ומעלה שנים ועשרים אלף (ג' – ל"ט)

מפרשי התורה מתקשים: למה היה מספר הלויים קטן כל כך לעומת שאר השבטים, והתירוץ הוא, כי שבט לוי לא היו בכלל עינזי מצרים ועבודת פרך, ואילו שאר השבטים אשר המצרים מיררו את חייהם בעבודה קשה כדי למעטם, היה הקב"ה מרבה אותם כנגד גזירת מצרים, כמו שאומר הכתוב "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ", אולם שבט לוי היו פרים ורבים בדרך כל הארץ ולא התרבו כשאר שבטי ישראל.

(הרמב"ן זיע"א)

ולא יבאו לראות כבלע את הקדש ומתו (ד' – כ')

ל"ל "ולא יבואו" – הכהנים והלויים, רומז למנהיגי הדור רועי ישראל צאן קדשים, ראשיו ופרנסיו, "לראות כבלע את הקודש" לראות את עצמם כאילו בלעו וספגו לתוכם את כל הקדושה כולה, והם ראויים וכדאים לעמוד בראש לבדם ואין להם צורך בזולתם, שהרי אם תזוח דעתם לדמות בנפשם כן, "ומתו" מיתה רוחנית, כי כשם שהצאן צריכים ותלויים ברועה תמיד, כך לעולם הרועה צריך ותלוי בצאן, מהם פרנסתו ומזונו, הגשמי והרוחני, ומהם עמדתו ועמידתו, כי באין נרעה אין רועה.

(החתם סופר זיע"א)

פניני השבת

הציפיה לבואה של שבת קודש

אחד מתלמידיו של הגה"ק החפץ חיים זיע"א סיפר, כי באחד מימי ששי היתה לו איזו שאלה אל רבו זצ"ל, ונכנס לשם כך לביתו לשאול בעצתו. וכשנכנס אל הבית היה זה כבר לאחר חצות היום, כששבת קודש התקרבה לבוא, ומבחינן הוא כי החפץ חיים עומד בקרן זווית בחדר, מבלי שיבחין בו שנכנס, והוא מוכן לקראת שבתא מלכתא, לאחר שהיה במקוה וכו', שאר הכנות ותואר פניו מאירות, ושומע את רבו הקדוש מלחש ואומר: - אהה שבת, באה, אהה שבת אהה שבת, וכולו נהנה הנאה עצומה, שהנה הנה שבת קודש מתקרבת ובאה.